

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. III. Voluntas propria quâ ratione subiungenda sit divinæ voluntati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

esse voluntatem, se taliter exerceat, ideo si quis forte vermiculus fugam meditaretur, eum in coriosam carnem denuo coquebat, perinde si diceret: quid fugis? ad lacerandum me destinatus es: fac officium, & corpore meo pro macello utere. Nam ille idem omnino Dominus, qui mihi tot millia ovium, boum, camelorum liberalissimè dedit, hic etiam mortificantes hos vermiculos benignissimè in me immisit. Utrumque ex eadem omnino manu est, ideo tam hoc quam illud a quo animo acceptandum.

Non aliter Simeon Stylites ebullientibus è corpore suo vermiculis dixit: Manducate quod vobis Dominus dedit. Longè aliter vermiculosus aliquis & impatiens Herodes dixerit: Ite in malam maximam crucem exeerandæ bestiolæ; pendulam patibuli turbam invadite; vestri juris sunt cadavera, quid vivos vellicatis, quid me etiamnum spirantem obfideis? Hi propriæ voluntatis improbi latratus sunt, contra divinam voluntatem. Verissimè Chrysostomus: Vnde, inquit, in confesso fuerit, quod voluntas nostra malorum omnium causa est. Nullus igitur accuset pulchritudinem, nullus inutilia verba hæc dicat: Hanc perdidit forma, huic pulchritudo causa fuit interitus: perversa voluntas malorum omnium causa est. Jam olim minatur Isaiæ c. 65. Deus: Numerabo vos in gladio, & omnes in cade corrueris: pro eo quod vocavi, & non respondistis; locutus sum, & non audistis; & faciebatis malum in oculis meis, & quæ nolui elegistis. Hæc illa malorum Lerna est, voluntas propria, Quæ nolui elegistis.

CAPUT III.

Voluntas propria quâ ratione subjungenda sit divine, in rebus adversis omnibus.

Nulla voluntas bona nisi consentiat cum divinâ. Nec ullius Angeli, nec hominis voluntas esse potest bona, nisi consentiat cum divinâ: quando autem magis illa cum hac consentiat, tanto melior & perfectior erit, quod minus, hoc inferior & pejor. Unica Dei voluntas amulsa est, & regula, omnium omnino voluntatum celo terræque, nec ulla unquam voluntas dici poterit recta, nisi ad hanc regulam directâ sit.

§. I.

Ubi Iesaias fcales frequentissimè commendat RECTOS CORDE, Augustinus disertissimè & ad rem nostram appositissimè hanc CORDIS RECTITUDINEM exponens: Videtis, inquit, quanti disputant contra Deum, quam multis displicent opera eius. Cum enim facere voluerit contra voluntatem hominum, quia Dominus est, & novit quid faciat, nec tam attendit nostram voluntatem quam utilitatem: illi qui malunt suam potius voluntatem impleri, quam Dei, volunt ad suam voluntatem flectere Deum, non suam corrigere ad Deum. Rectos decet laudatio. Qui sunt recti? Qui dirigunt cor secundum voluntatem Dei: & si eos perturbat humana fragilitas, divina consolatur equitas. Quamvis autem corde mortali privatim aliquid velint, quod sua interim causæ vel negotio, vel præsentî necessitati conveniat, ubi intellexerint & cognoverint, aliud Deum velle, præponunt voluntatem melioris voluntati suæ, & voluntatem omnipotentis voluntati infirmæ, & voluntatem Dei voluntati hominis. Quantum enim Deus distat ab homine, tantum Dei voluntas à voluntate hominis. Aliquid proprium velle, difficile est ut non tibi contingat: sed statim cogita, qui sit supra te: illum supra, te infra illum: illum Creatorem, te creaturam: illum Dominum, te servum: illum omnipotentem, te infirmum: & corrigens te subjungensque voluntati ejus ac dicens: Verum non quod ego volo, sed quod tu vis Pater. Quomodo disjunctus es à Deo, qui jam hoc vis quod Deus? Eris ergo rectus, & te decet laudatio, quoniam rectos decet laudatio. Si autem curvus fueris, laudas Deum quando tibi bene est, blasphemias quando tibi male est &c. Et eris insulsus puer in domo patris, amans

A patrem si tibi blanditur, & odio habens quando te flagellat: quasi non & blandiens & flagellans hereditatem patris. Vide autem quemadmodum debeat rectos laudatio. Audi vocem recti laudantis ex alio psalmo: Benedicam Dominum in omni tempore, & semper, sive in prosperis sive in adversis. Nam si in prosperis & non in adversis, quomodo omni tempore? Quomodo semper? Et audivimus multas multorum tales voces, quando illis provenit aliqua felicitas, exultant, gaudent, cantant Deum, laudant Deum: non sunt improbandi. Sed isti qui jam Deum laudare ex prosperitatis parte ceperunt, docendi sunt patrem agnoscere & flagellantem, nec murmurare adversus corrigentis manum, ne semper pravi remanentes exheredari mercantur. Rectos decet laudatio. Quid est rectus? Nihil illa displicat quod fecerit Deus, possint & in adversis Deum laudare & dicere: Dominus dedit, Dominus abstulit; sicut Domino in eo placuit, ita factum est; sit nomen Domini benedictum. Tales rectos decet laudatio, non primò laudaturos, postea recuperaturos. Discite gratias agere Deo, & in prosperitatibus & in tribulationibus: Discite habere in corde, quod habet omnis homo in lingua, Quod vult Deus. Ipsa lingua popularis, plerumque est doctrina salutaris. Quis non quotidie dicit: Quod vult Deus hoc agat.

§. II.

Hæc Augustini luculenta dissertatio, misicè cum la concilio dilucidat, tum confirmat hanc omnem de divinâ voluntate doctrinam, quæ vel ideo commendatissima sit omnibus, quod eam sanctissimi ac eruditissimi viri cupiverint à nemine non quam optimè capi, præsertim cum in hoc omnis Christianæ vitæ verferetur cardo. Sed omni hæc pondum abire placet ab Augustino, illuminatissimo doctissimoque, cujus verba prorsus dignissima sunt quæ ad testimonium citentur fidei calamo. Hic idem Hippo- nensis sanctissimus præsul, quâ ratione in adversis etiam à divinâ voluntate nec latum quidem unguem sit recedendum, in hæc omnia verba consignat: Quod sepe diximus, illi sunt RECTI CORDES, qui sequuntur in hac viâ voluntatem Dei. Voluntas Dei est aliquando ut sanus sis: aliquando ut egrotet. Si, quando sanus es, dulcis est voluntas Dei, & quando egrotas, amara est voluntas Dei: non recto corde. Quare? Quia non vis voluntatem tuam dirigere ad voluntatem Dei, sed Dei vis curvare ad tuam. Illa recta est, sed tu es curvus. Voluntas tua corrigenda est ad illam, non illa curvanda est ad tuam: & rectum habebis cor. Bene est in hoc saculo & benedicatur Deus qui consolatur laboratur in hoc saculo & benedicatur Deus qui emendat & probat: & eris recto corde dicens, Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. Et hoc non tantum Augustinus Hippo- nensis Episcopus, sed etiam David Israëlitis Rex quâ verbis quâ exemplis insignissimè docuit: Cum enim Absalonem filium rebellem fugeret, & sacerdotes Arcam fœderis eidem fugæ velut præsidium assumpsissent, Rex Arcam referri præcipiens: Si invenero, inquit, gratiam in oculis Domini, reducat me, & ostendet mihi eam, & tabernaculum suum. Si autem dixerit mihi, Non places: presto sum, faciat mihi quod bonum est coram se. En, quam rex iste potentissimus, in miserabili fugâ, in extremis angustis, sibi tamen præfens fuerit, & compos suis, quàm ad Dei voluntatem attentis oculis respexit: Redibimus, inquit, si Deo placuerit: sin aliter illi visum fuerit, Quod vult Deus agat.

O Christiani, si hoc intelligentiâ & ratione, prout recte par est, comprehendere tam vellemus, quàm facile possemus, vix amplius ulla difficultas foret in tolerandis adversis, nec nos ullam tam grande malum premeret, quin illud tranquillè & perlibenter sustineremus. Christus ante mortem in olivario horto ea de Patris & suæ voluntate locutus est, quæ argumentum sunt, ad calamitates quasquæque perferendas, nihil esse quod magis animet, quàm unionem humanæ voluntatis cum divinâ. Et quàm hoc in Christo ipso luculentum & ante præceptis pa-

vidus, tristis, pallidus, tremat ac horret futuræ mortis imaginem: post preces, post tantam paternæ voluntati delatam reverentiam, velut relapsis viribus: *Surgite, inquit, etamus, occursu voluntario salutarum hostes, & initium facturi cruentæ tragediæ. De hoc etiam præclare Augustinus: Unde, inquit, gerens hominem Christus, & regulam nobis proponens, docens nos vivere, & prestans nobis vivere, ostendit hominis quandam privatam voluntatem, in qua suam figuravit & nostram, quia caput nostrum est. & ad eum sicut nobis, tanquam membra utique pertinemus: Pater, inquit, si fieri potest, transeat à me calix iste. Hac humana voluntas erat, proprium aliquid & tanquam privatum volens. Sed quia recto corde voluit esse hominē, ut quidquid in illo aliquantum curvum esset, ad illum dirigeret qui semper est rektus: Verum non quod ego volo, ait, sed quod tu Pater &c. Hic ostendit quandam hominis propriam voluntatem, ostendit & correxit te. Ecce vide, inquit, te in me, quia potes aliquid proprium velle, ut aliud Deus velit.*

§. III.

Catharina Senensis de seipsa: Docuit me Christus, inquit, ut mihi intra meipsam secretum conclave stuerem. Et quòdnam conclave istud? Humanæ voluntatis cum divinâ Unio. Domicilium istud primo ingressu videtur angustum, sed qui voluerit illi adfuerit, demum compertit id cælo esse amplius, & castris omnibus vel munitissimis securius: hac rebus turbidis irruere veritum; foris stabulantur; hoc enim tutissimum asyllum ab omni calamitate: nec superi, nec inferi nocere illi queunt, qui voluntatem suam in omnibus cum divinâ congruentem retinet: huic unica lex est. *Quod vult Deus hoc agat. Eleganter Augustinus: Venit dolor meus, inquit, venit & requies mea. Venit tribulatio mea, venit & purgatio mea. Nunquid lucet aurum in fornace aurificæ? in mensis lucebit, in oramento lucebit: patitur tamen fornacem, ut purgatum à sordibus veniat ad lucem. Fornax ista, ibi palea, ibi aurum, ibi ignis, ad hanc stat aurifex. In fornace ardet palea, & purgatur aurum. Illa in cineres vertitur, à sordibus illud excutitur. Fornax Mundus, palea, inquit, aurum iusti, ignis tribulatio, aurifex Deus. Quod vult ergo aurifex, facio; ubi me ponit aurifex, tolero. Inbeor ego tolerare, novit ille purgare. Ardeat licet palea ad incendendum me, & quasi consumendum me: illa in cinerem vertitur, ego sordibus carco. Quare? Quia Deo subijciatur anima mea.*

En, vera subiectio humanæ voluntatis erga divinam, omnis boni origo est. Rectissime dixit pius ille scriptor: * Non est sacrificium majus aut Deo gratius, quam in omni tribulatione sese conformem facere divinæ voluntatis beneplacito.

Magnus ille Abrahamus hac in re summè laudandus. Nam ut orbi testatum fieret, Abrahamum omnia ex præscripto divinæ voluntatis facere, Deus voluntatem suam aliquoties quasi mutans, aliis atque aliis & in speciem contrariis ac planè rigidis imperiis hominem fatigavit. At verò Abrahamus ad omnem divini arbitrii numerum obsequentissimus semper, hoc omni conatu ac studio, hoc omnibus viribus egit ut se totum suæque omnia uni atque unicæ Dei voluntati quàm liberalissimè impenderet. Notant Hebræi Abrahamum decies rigide tentatum, an id perpetuò veller quod voluit Deus. Numeremus experimenta.

1. Jubetur solum vetere, & patriam ac cognatos exilio mutare. 2. Ab annonæ difficultate iterum expellitur peregrinator in Ægyptum. 3. In Ægypto apud Pharaonem regem, periculum vitæ, uxor pudicitia subit, & à marito abstrahitur. 4. Ob continuas famulorum rixas à charissimo Lotho, quem ut filium habuit, divellitur. 5. Ut Lothum bello captum in libertatem asserat, contra quatuor reges domesticum vernarum exercitum educit. 6. Agarem fidam famulam, & jam uxorem, impulsu Saræ domo cogitur exigere. 7. Jam

A seni & grandevo Circumcisio imperatur. 8. Abimelech rex Geraræ rursum ei uxorem admittit. 9. Agarem cum filio Ismaele rursum ædibus pellere jubetur. 10. Filium unigenam, amantissimum Isaacum, miraculo natum, in summam posteritatis spem educatum, suâ manu trucidare imperatur. En acervum calamitatis! præter tot alia non minùs acerba, sed minùs nota. Abraham tamen permansit Abraham, hoc est, sibi similis & constantissimus divinæ voluntatis cultor. Hic vir, hic est qui optimè intellexit divinam voluntatem omnium miseriarum suarum maximum esse levamentum.

Hic observandum, montem Moria in quo Isaacus victima Deo cadere debuisset, in proverbium abiisse: *Vnde usque hodie dicitur, In monte Dominus videbit. Hic mons, Dominus videbit, afflictis omnibus ascendendus.* Statuant secum omnes ærumnosi, & quibuscunque male est, Deum hæc omnia quæ ipsis eveniunt, prævidisse ab æterno, & unâ decrevisse, ut sic fierent in tempore quæ sunt: atque hanc eandem Numinis providentiam sibi suisque rebus omnibus adfuturam.

§. IV.

Clades autem & calamitates universas à Deo immitti, hoc nobis exemplum monstret. Quemadmodum Deus illi provinciam bellum, huic pestem; ita illi homini podagram, huic nephritidem, isti febrem immittit: hoc verò bellum, & illa pestis, & hæc podagra aut nephritis, aut febris ista, sunt à Deo divinæque voluntate immissa. Certissima est ista, & infallibilis notitia. At quomodo sese provincia illa, & ista, adversus bellum & pestilitatem, & quæ homines isti adversus morbos se gerant? An possunt nolle, quod vult Deus? non possunt. An ergo nullus defensionis locus est, si tamen illam admittat Deus. Ecquâ ratione se gessit Abram in monte Moria sacrificaturus Isaacum? Circumspexit, & vidit hærentem in vepribus hircum, hic succedanea subditus est hostia Isaac. Ita prorsus regnum bello afflictum, provincia pestilentia infecta, homo podagrâ vexatus circumspiciat quid liciti remediū sit, eoque utatur avertendo bello, tollendæ pesti, mitigandæ podagræ. Si hoc idem velit Deus, & illud averti, & istam tolli, & hanc mitigari submitter hircum, suppeditabit remedium ad illa omnia lenienda, aut in integrum restituenda: si nihil sit remediū, aut successum non habeat, clarissimum est velle Deum, ut sacrificetur Isaacus, ut regnum illud bellis atteratur, provincia illa exhauriatur peste, hic homo podagrâ torqueatur. Eadem prorsus est ratio & paupertatis, & ignominia, omniumque aliarum calamitatum & miseriarum. Ergo, ubi Deus subsidium monstrat, liberatur Isaac; sin, mactandus est. Ergo in his omnibus æqualissimè semper voluntas humana se subdat divinæ. Hoc est armis aureis pugnare in omnem Casum & Fortunam, Deum cogitare, Deo subijci, & in omni eventu, mentem hanc flectere ad magnam illam Mundi mentem.

Sanctus Remigius Rhemenis præsul, prævidit maximam annonæ caritatem in proximum annum; eam ob rem, magnam frumenti copiam collegit alendæ plebi. At ex his ipsis, quorum bono id facere instituit vir sanctus, homines potulenti & projectæ audaciæ fuerunt, qui inter pocula dicerent: Quid senex noster Jubilæus (erat jam ultra quinquaginta annos sacerdos) ecquid in animo habet, an novam urbem condere, quid sibi volunt tot acervi tritici? Annonam videtur velle comprimere. Venite, fingamus fabricam aliquam ad hunc senem, struamus sycophantiam. Facile erat malevolis & jam antè currentibus calcar addere. Itaque ædibus cum impetu provolant insani, & mox ad frumenti metas. Hic ardentem tædam subjiciens unus: Videamus, inquit, quàm avidè famelicus Vulcanus Cererem sit devoraturus. Audacissimum hoc facinus mox celeriter nuntio ad

Exemplum illustrissimum hominis recusantis
divinae voluntati suam subungere.

Vates Hebraeus Jonas nobile fuit paradigma hominis, qui multa tergiversatione cunctatur in deductionem divinae voluntatis concedere, eaque de causis tamdiu tamque varie affligitur, dum suam voluntatem omnem subijciat divinae.

§. I.

Adiamus quid voluntas divina praeceperit Jonam: *Surge, & vade in Niniven.* Haec prima pars praecipientis. Altera: *Et predica in ea.* Surrexit quidem Jonas, & loco se movit, sed Niniven non ivit. Surrexit Jonas ut fugeret in Tharsis à facie Domini. Duplex hic inobedientia: in civitate, quā jubebatur, non tantum non concionari, sed nec in eam ingredi. Sed mox adfuit ultor à tergo Deus: & ventis, & mari, & omnibus celi injuriis pugnavit in obstinatum Jonam voluntatem. Dominus autem misit ventum magnum in mare: & facta est tempestas magna in mari, & navis periclitabatur conteri. Necdum tamen animadvertit fugitivus iste, in se has procellas ruere: & Jonas descendit ad interiora navis, & dormiebat sopore gravi. Nihil pejus, nihil periculiosius malā securitate. Jamque magis ac magis inhorruit iratum mare, & nubes undique adductae obtulerunt tenebris diem. Discurrebant nautae ad officia trepidantes, vela tempestati subdebant, & quidquid navigio videbatur onerosum, jactabant in mare. Sed tempestate mandata fatorem peragente, consilium initum est explorandae fortis, Et cecidit fors super Jonam. Hic variis interrogatus Jonas, respondit: Hebraeus ego sum, & Dominum Deum celi ego timeo. Itane verò, mi Jona, Deum times? at cur Dei voluntati non pares? Plures ita loquuntur: Deum, ajunt, timeamus, interrim Dei voluntatem negligunt. Hoc, o boni, Deum timere non est, voluntati ejus obstrepere. Nec mare his Jonae vocibus tranquillari se sinebat, jamque magis exaltans fervebat, & ingentes aquarum montesolvebat. Ita demum è navi Jonas in pelagus excutitur. Prius autem ipsemet culpam fassus: Scio enim ego, inquit, quoniam propter me tempestas haec grandis venit super nos. Ita te veritas amet, mi Jona, quam hoc candidè & verè dixisti! Omnem hanc celi intemperiem, hunc ventorum conflictum, has pelagi furentis insolentias propria voluntas tua concitavit, unica omnium illorum causae. Niniven ire jussus es, non Tharsis. Sed expectat te praecceptor marinus, qui doceat idem Velle aut Nolle cum Deo. Et tulerunt Jonam, & miserunt in mare. Et preparavit Dominus piscem grandem, ut deglutiret Jonam. Haec praemia sunt propriae voluntatis, sic docendi sumus molle jugum divinae voluntatis accipere. Audi quam sapere didicerit ictus piscator, & quam facilem se praebuerit divinis nutibus. Jam vivo ceti carcere conclusus Jonas, jam pene ad inferos demersus, jam inter mortuos & vivos ambiguus haerens: Cum angustaretur, inquit, in me anima mea, Domini recordatus sum. Tandem, tandem respicimus, & incipimus VELLE, quod diu malè nolimus. Jam ergo, Jona, vis iste Niniven? Volo ire. Ninivitis concionari? concionabor. Num etiam quae in hoc belluae cavo vovisti, vis reddere? Reddam. Et dixit Dominus pisci, & eromuit Jonam in aridam. Priora igitur jussa divinae voluntatis redeunt: Surge, & vade in Niniven, & predica in ea. Predicationem, quam ego loquor ad te. Et surrexit Jonas, & abiit in Niniven, juxta verbum Domini. Jam Jonas propriam voluntatem exculit, jam idem omnino vult quod Deus; jam manibus pedibusque festinat, quò pridem jussus est proficisci; jam clamat, & hortatur ad poenitentiam; jam obtemperat, & mor-

tio ad Remigium Antistitem, defertur: ille continuo A equum ascendit, & omni festinatione properat ad incensos tritici manipulos. At ubi advenit, jam flammæ per omne frumentum præcipitant, nullā vi amplius sopiendæ. Quid hic faceret afflictissimus Praeful? num se merore conficeret, & aut insanè lamentaretur, aut diras omnes deprecaretur in auctores? Hoc fecit: equo descendit, & quia hiems erat, incendium quò proximè lieuit, tanquam se calefacturus accessit, dixitque: Semper bonus est focus, praesertim seni. En integerimi viri animum divinae voluntati deditissimum, eaque de causā in omni sorte tranquillissimum: voluisset quidem, quantum in ipso, ortum incendium reprimere, sed quia nec ratio nec modus erat coercendæ jam grassantis flammæ, totum hoc divinae voluntati permisit, & illud Jobi serenā fronte repetit: Dominus dedit, Dominus abstulit, sit nomen Domini benedictum.

Job cap. 1.
vers. 21.

Ita porro, ita in aliis omnibus agendum: cum malum imminens quodcumque vel etiam praesens legitimis remediis inhibere non possumus, dicamus toto animo: FIAT VOLUNTAS DEI: sacrificetur Isaac, si non submitatur hircus: immoletur filius, si sic imperet Deus. Pereat domus, pereant bona, omnia pereant, modò fiat voluntas Dei.

§. V.

Citharedus tamdiu trahit, intendit, aut remittit fides cithara, dum assoneat ita qui totum se dedere cupit in arbitratum Dei, tamdiu necesse est voluntatem suam exerceat, subigat, asringat, dum obsequatur, doceat etiam quàm ipsi expediat ad omnem beatitudinē, si ad divinam voluntatem in omnibus sese conformet, uti beatissimus David: *Nomme Deo*, inquit, *subiecta erit anima mea*: & ipso enim salutare meum. Dicti hujus litteratura Hebraea haec est: Attamen ad Deum silebit anima mea, quia ab ipso salus mea. Aptissimè nostro instituto, hac enim mente fuit rex David: Quidquid mihi demum eveniat, feliciter an secus, divinae tamen voluntati non contradico; Dei sancita non turbo: & etsi omnia teterimè cadant, ego non obmurmuro; ad omnem Dei permissionem sileo, divinā dispositione semper contentissimus: aspera omnia lenit' possunt placidè ferendo.

Voluntas
tamdiu
exercenda
donec ob-
sequatur.
Ps. 61. v. 2.

David in
omnibus
eventis se
divinae
voluntati
commisit.

Quisquis sapientissimum hunc regem imitatus fuerit (quod cuivis facillimum, modò velit) hic sanè adversa omnia, & quascunque calamitates tranquillo & imperturbato animo sustinet; nunquam ei vel vocula excidet, quā crebras nimium, aut nimium graves ærumnas queratur: voluntas divina omnium illi ærumnarum allevamentum erit: nec unquam esse poterit tam cooptus miseris, quin cū religiosissimo illo viro exclamet: Pater sancte, tu sic ordinasti, & sic voluisti: & hoc factum est, quod ipse praecepisti. Sine consilio & providentiā tuā, & sine causā nihil fit in terrā. Ecce Pater dilecte, in manibus tuis sum ego, sub virgā correctionis tuae me inclino: percutere dorsum meum, & collum meum, ut incurvem AD VOLUNTATEM TVAM tortuositatem meam, ut ambulem ad omnem nutum tuum, atque super omnia voluntatem beneplaciti tui semper inquiram.

Thomas à
Kempis l. 3.
cap. 50.

Qui hanc institutionem non capiunt, perpetuò erunt 2. Tim. c. 3. miseri, semper discentes, & nunquam ad scientiam veritatis pervenientes. Qui verò studium omne in Dei voluntate cognoscendā, & sequendā posuerint, non patienter tantum, sed hilariter, & cum gratiarum actione adversa omnia tolerabunt. Optimè dixit insignis ille concionator: Omnem diem amissum credite, quo Dei amore propriam non fregistis voluntatem.

Joan. Tauler
us epist. 8.
mih. p. 85.
vixit anno
1350.